

Інститут обдарованої
дитини

НАПН України

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ»

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	011 «Освітні, педагогічні науки»
Спеціалізація / освітньо-наукова програма	«Освіта та розвиток обдарованої особистості»
Компонент освітньо-наукової програми	Навчальна дисципліна за вибором
Курс/Семестр	2 курс 4 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / загальна кількість годин	3 ЄКТС / 90 год.
Вид занять	Лекційні, семінарські
Мова викладання	українська
Форми поточного та підсумкового контролю	Поточне оцінювання, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань, перевірка індивідуальних завдань. <i>Підсумкове тестування, реферати і повідомлення.</i>
Викладач	Малиношевська Альона Василівна, кандидатка педагогічних наук, заступник директора з наукової роботи E-mail: jakovyna@ukr.net
Консультації	Здійснюються за запитом здобувачів в день проведення занять
Анотація дисципліни	Дисципліна «Підготовка педагогічних кадрів до роботи з обдарованими учнями» є вибірковою дисципліною в структурі базової педагогічної освіти і поряд з іншими дисциплінами закладає основи професійної підготовки здобувачів освіти ОП «Освіта та розвиток обдарованої особистості». Дисципліна спрямована на ознайомлення здобувачів освіти із науково-практичними основами формування в учителів готовності до роботи з обдарованими учнями, до використання в практичній діяльності інноваційних підходів організації освітнього процесу.
Мета викладання дисципліни	Сформувані у здобувачів освіти базовий рівень знань про загальні теоретико-методологічні основи, ключові питання підготовки педагогічних працівників до роботи з обдарованими учнями, діагностики готовності їх до роботи з обдарованими учнями. Навчити особливостям створення програм підготовки педагогічних працівників до роботи з обдарованими учнями із усвідомленням особливостей когнітивних процесів вчителів і обдарованих осіб, властивостей особистості в процесі створення програми підготовки педагогічних працівників до роботи з обдарованими учнями.

<p>Програмні компетентності</p>	<p>Інтегральна компетентність (ІК): ІК-1. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі освітніх, педагогічних наук та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Загальні (ЗК): - ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми науково-педагогічного характеру. - ЗК-6. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології в науково-педагогічній діяльності. Спеціальні (СК): - СК-6. Здатність до професійно-педагогічного зростання, самоосвіти, саморозвитку, самореалізації і самоздійснення. - СК-8. Здатність здійснювати освітньо-наукову діяльність у сфері педагогіки та психології обдарованості на всіх освітніх рівнях.</p>																														
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>- ПРН 1. Вміти демонструвати системний науковий світогляд; володіти сучасними теоріями і концепціями в області педагогіки обдарованості та психології обдарованої особистості, професійною етикою; демонструвати загальний культурний кругозір; нести відповідальність за особистий професійний розвиток. - ПРН-5. Вміти генерувати нові ідеї, створювати теоретичні моделі та креативні підходи до здійснення педагогічного дослідження; створювати нові методи в практично-педагогічній діяльності та новітні педагогічні методики з використанням сучасних інноваційних технологій. - ПРН-13. Вміти демонструвати спроможність професійно-педагогічного зростання; володіти навичками самоосвіти, саморозвитку, самореалізації і самоздійснення. - ПРН-14. Вміти керуватися у викладацькій діяльності принципами взаємодії з учасниками освітнього процесу; вміти вибудовувати освітній процес та взаємодію з обдарованими здобувачами освіти з урахуванням закономірностей їхнього психічного розвитку й зони найближчого розвитку; застосовувати сучасні та нові інтерактивні методи і форми навчання; аналізувати результати процесу їх використання в академічних групах; розробляти і рецензувати методичні рекомендації та навчальні посібники; вміти формувати освітнє середовище та використовувати професійні надбання в реалізації завдань інноваційної освітньої політики в області обдарованості.</p>																														
<p>Структура навчальної дисципліни</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Теми</th> <th colspan="4">Кількість годин</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">усього</th> <th colspan="3">у тому числі</th> </tr> <tr> <th>лекції</th> <th>семінари</th> <th>сам.робота</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Модуль 1. Теоретичні основи формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>4</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>1. Сутність поняття «готовність вчителя до роботи з обдарованими учнями»</td> <td>10</td> <td>4</td> <td>2</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>2. Теоретичні основи визначення змісту формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями</td> <td>20</td> <td>6</td> <td>2</td> <td>12</td> </tr> </tbody> </table>				Теми	Кількість годин				усього	у тому числі			лекції	семінари	сам.робота	Модуль 1. Теоретичні основи формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями	30	10	4	20	1. Сутність поняття «готовність вчителя до роботи з обдарованими учнями»	10	4	2	8	2. Теоретичні основи визначення змісту формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями	20	6	2	12
Теми	Кількість годин																														
	усього	у тому числі																													
		лекції	семінари	сам.робота																											
Модуль 1. Теоретичні основи формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями	30	10	4	20																											
1. Сутність поняття «готовність вчителя до роботи з обдарованими учнями»	10	4	2	8																											
2. Теоретичні основи визначення змісту формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями	20	6	2	12																											

	Модуль 2. Практичні підходи формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями	60	8	10	40
Зміст навчальної дисципліни	Модуль 1. Теоретичні основи формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями Тема 1. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ГОТОВНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ» Психологічне розуміння поняття «готовність». Теоретичні підходи до формування концепту «готовність вчителя до роботи з обдарованими учнями». Тема 2. Теоретичні основи визначення змісту формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями Порівняльний аналіз щодо структурного визначення поняття «готовність вчителя до роботи з обдарованими учнями», теоретичні підходи щодо змістовного наповнення складових готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями. теоретичні основи створення інструментарію для виявлення рівня готовності вчителів до роботи з обдарованими учнями. Модуль 2. Практичні підходи формування готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями Тема 3. ДІАГНОСТИКА ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ Загальна оцінка інструментарію для діагностики готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями. Особливості добору інструментарію для діагностики готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями. Методика діагностики готовності вчителя до роботи з обдарованими учнями. Тема 4. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ Теоретико-методологічні основи підбору змісту підготовки вчителів до роботи з обдарованими учнями. Організаційні форми підготовки вчителів до роботи з обдарованими учнями. Методи підготовки вчителів до роботи з обдарованими учнями.	30	4	6	20
Контроль і оцінювання результатів навчання	Принципи, критерії, процедура та шкала оцінювання <i>Основними принципами</i> оцінювання результатів опанування навчальної дисципліни є: <ul style="list-style-type: none"> – об'єктивності (оцінка має відповідати істинній якості та кількості засвоєних знань, компетентностей і результатів навчання); – прозорості (максимальній ясності та відкритості процедури, критеріїв і шкал оцінювання результатів навчання); – систематичності (перевірка якості опанування навчальної дисципліни здійснюється систематично, за кожною темою); – дієвості (корекція та вдосконалення, за потреби, компетентностей і результатів навчання відповідно до вимог освітньо-наукової програми); – індивідуального підходу (об'єктивна і справедлива оцінка відповідно до зусиль, затрачених здобувачем PhD, дотриманням 	30	4	4	20
	Всього годин	90	16	14	60

ним вимог академічної доброчесності та реальних результатів навчання);

– педагогічного оптимізму (зорієнтованість оцінювання на пошук особистісних ресурсів здобувача PhD у контексті успішного опанування навчальної дисципліни, стимулювання нових досягнень у навчальній роботі).

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача PhD при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є:

– повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;

– глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

– характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

– вміння застосовувати теоретичні положення в практиці професійної діяльності під час розв'язання індивідуально-дослідницьких завдань, здійснювати аналіз ситуацій педагогічної взаємодії з метою її вдосконалення та корекції.

Оцінювання результатів навчання аспірантів у формі заліку здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
01-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика навчальної дисципліни

Політика виставлення оцінок: кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу здобувача. У випадку не виконання здобувачем усіх передбачених навчальним планом видів занять до заліку він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані.

Відвідування є обов'язковим (за винятком випадків, коли існує поважна причина, наприклад, хвороба). Якщо здобувач не може бути присутнім на заняттях, він має самостійно опрацювати матеріал. Якість опрацьованого матеріалу перевіряється викладачем через тестування, усного опитування або оцінювання рефератів чи презентацій.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою у вигляді

	<p>презентації. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача. Відпрацювання пропущеного практичного заняття здійснюється шляхом самостійного виконання завдання і його захисту відповідно до графіку консультацій викладача.</p> <p>Політика академічної поведінки та доброчесності: конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Всі індивідуальні завдання здобувач має виконати самостійно із використанням рекомендованої літератури й отриманих знань та навичок. Цитування в письмових роботах допускається тільки із відповідним посиланням на авторський текст. Недопустимі підказки і списування.</p> <p>Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами. Повага один до одного дає можливість ефективніше досягати поставлених командних результатів.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачів і викладачів регламентується положенням Інституту обдарованої дитини НАПН України «Про академічну доброчесність».</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p style="text-align: center;">11. Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;"><i>Основна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антонова О.Є. Теоретичні та методичні засади навчання педагогічно обдарованих студентів: Монографія. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2007. – 472 с. 2. Голубева І. В. Національні стандарти підготовки вчителя до роботи з обдарованими учнями у США. Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2017. № 6(81). С. 58-65. 3. Волощук І. С. Психологія і педагогіка креативного розвитку обдарованої особистості : монографія. / М.Б. Євтух, М.О. Носко, І.С. Волощук. – Чернігів: Десна Поліграф, 2017. – 600 с. 4. Професійна освіта: андрагогічний підхід: монографія / кол. авторів; за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2018. 452 с. 5. Соціально-педагогічне проектування розвитку обдарованості учня в системі навчально-виховного процесу : посібник / За заг. ред. О.В.Киричука. – К. : Інститут обдарованої дитини, 2014. – 192 с. 6. Стратегії формування творчої особистості: методи, прийоми, форми : монографія / авт. кол.: В.Г.Кремень, В.В. Ільїн, Є.Р. Борінштейн, М.С. Гальченко, М.В. Ліпін, Д.В. Погрібна, Н.В. Савчук, О.А. Федорчук. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2020. – 320 с. <p style="text-align: center;"><i>Додаткова</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Сучасні технології освіти дорослих : посіб. / авт. кол. Л.Б. Лук'янова, О. В. Аніщенко, Л. Є. Сігаєва, С. В. Зінченко, О.В. Баніт, Н. І. Дорошенко. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 182 с. 8. Алфімов В. М. Професійне довголіття шкільного вчителя /В.М. Алфімов // Духовність особистості : методологія, теорія і практика. - № 5 (74), 2016. – С. 22–28. 9. Вінник Н. Психолого-педагогічні підходи до особистісного розвитку інтелектуально обдарованих старшокласників: методичні рекомендації. К.: Інститут обдарованої дитини, 2014. 26 с.

10. Кунгурцева Л. Психологічна допомога обдарованим дітям в умовах школи-інтернату: монографія. К.: Інститут обдарованої дитини, 2014. 242 с.
11. Лучинкіна А. Психологічні особливості соціалізації обдарованих дітей у віртуальному просторі: монографія. К.: Інститут обдарованої дитини, 2014. 252с.
12. Поліхун Н. Дистанційна підтримка дослідницької діяльності учнів: методичні рекомендації. К.: Інститут обдарованої дитини, 2014. 87 с.
13. Постова К. Психологічні умови розвитку дослідницьких здібностей обдарованих учнів: монографія. К.: Інститут обдарованої дитини, 2014. 96 с.
14. Виявлення та підтримка обдарованих дітей. Тренінг для педагогів // Психолог. 2014. № 9. С. 18-19.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.iitta.gov.ua/view/divisions/inst=5Fgif=5Fchild/>

<https://iod.gov.ua/ua/vidannya/naukova-produkciya-vchenih-institutu>

<http://otr.iod.gov.ua/>